

การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการบริหารแผนยุทธศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

จรรุวรรณ ตคติ

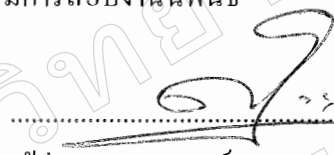
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มีนาคม 2556

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ จารุวรรณ สดใส ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

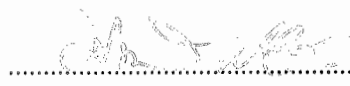

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุญา ชีระวิชิตระกุล)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุญา ชีระวิชิตระกุล)

.....กรรมการ
(นางวาทรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เข้มกสิกร)

วันที่...22...เดือน...สิงหาคม.....พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศฎายุ ธีระวณิชตระกูล ประธานกรรมการการควบคุมงานนิพนธ์ และ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำให้คำปรึกษาด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังมีรายนามอยู่ในงานนิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณท่าน รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ที่อำนวยความสะดวกในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล บุคลากรคณะศึกษาศาสตร์ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และ ดร.ผลาดร สุวรรณ โปธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” ที่อำนวยความสะดวกในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลบุคลากรโรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณผู้ให้กำลังใจและช่วยเหลืออย่างดีตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำงานนิพนธ์จนสำเร็จ คุณค่าและประโยชน์จากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ที่มีต่อวงการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นนี้เป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ของผู้วิจัยทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนตลอดจนบรรพบุรุษผลสำเร็จ

จารุวรรณ สดใส

53921258: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม/ การบริหารแผนยุทธศาสตร์/ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

จาวรรรณ สดใส: การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการบริหารแผนยุทธศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (THE PARTICIPATION OF STAFF IN STRATEGIC ADMINISTRATION, FACULTY OF EDUCATION, BURAPHA UNIVERSITY) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สฎายุ ธีระวิชิตระกูล, กศ.ด. 106 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแผนยุทธศาสตร์ของคณะศึกษาศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. 2554-2558 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้แนวความคิดจากวงจรคุณภาพ Deming Cycle (PDCA) ของ เดมมิ่ง แต่ทั้งนี้การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของคณะศึกษาศาสตร์ อยู่ในช่วงของ Plan และ Do เท่านั้น ผู้วิจัยจึงปรับองค์ประกอบของตัวแปรตามเป็น 2 ด้าน ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานที่เกิดขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในคณะศึกษาศาสตร์ โดยการสุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .59 - .84 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคลากรคณะศึกษาศาสตร์ มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแผนยุทธศาสตร์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการร่วมปฏิบัติการหรือดำเนินการ (Do) ด้านการร่วมคิดตัดสินใจ (Plan) ตามลำดับ
2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของบุคลากรคณะศึกษาศาสตร์ ในการบริหารแผนยุทธศาสตร์ จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงาน ที่ต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีส่วนร่วมในการบริหารแผนยุทธศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	3
คำถามในการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
โครงสร้างการบริหารงานของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	7
แผนยุทธศาสตร์และการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	9
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	61
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	63
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	83
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
อภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	88
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	94
ภาคผนวก ก.....	95
ภาคผนวก ข.....	99
ภาคผนวก ค.....	104
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	106

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย บัณฑิตของคณะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นที่ยอมรับจากผู้ใช้บัณฑิตและทุกภาคส่วน และมีสัดส่วนของบัณฑิตศึกษาที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง.....	11
2	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายระบบการจัดการศึกษามีคุณภาพ และคุณธรรมสูง คณาจารย์มีความเชี่ยวชาญ และเป็นตัวแบบที่ดี การเรียนการสอนมีความทันสมัยด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบการดูแลและการบริการบัณฑิตของคณะมีคุณภาพในระดับนานาชาติ และเป็นแนวปฏิบัติที่ดีของการจัดการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์ของประเทศ (Best Practice) และโดดเด่นในระดับอาเซียน.....	12
3	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการคิดค้น สรรค์สร้างผลงานวิชาการ องค์กรความรู้ และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับประเทศ และในระดับนานาชาติทั้งด้านการผลิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....	13
4	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายศูนย์กลางการบริการทางวิชาการ เป็นแหล่งอ้างอิง และคลังความรู้ทางวิชาการศึกษาศาสตร์ของประเทศ ที่ทุกภาคส่วนให้การยอมรับและเชื่อมั่นในผลงานที่เป็นที่ประจักษ์ในระดับประเทศและในระดับนานาชาติ.....	13
5	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายสามารถพึ่งตนเองได้ในทุก ๆ ด้าน และมีความเข้มแข็งทางการบริหารจัดการสูง บุคลากรมีความสุข และมั่นคงในคุณภาพชีวิต.....	14
6	ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายผลผลิตของการดำเนินงาน.....	15
7	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 1 สร้างและพัฒนาบัณฑิตของคณะศึกษาศาสตร์ให้มีคุณลักษณะแห่งความเป็นครูที่พึงประสงค์ พร้อมทั้งมีกระบวนการทัศน์ในการดำรงชีวิต มีทักษะสากลและยึดหลักความพอเพียง.....	17
8	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 2 นำพาสังคมและชุมชนให้ได้รับการพัฒนาไปสู่สังคมอุดมปัญญา และมีความเข้มแข็งบนพื้นฐานของศาสตร์การศึกษาอย่างทั่วถึง.....	18
9	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความยอมรับในการให้บริการด้านวิชาการแก่สถานศึกษา และพัฒนาให้มีคุณภาพด้วยศาสตร์การศึกษา.....	19
10	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 4 แสวงหาพันธมิตรเครือข่ายด้านการผลิตบัณฑิตและการบริการการศึกษา ทั้งในระดับประเทศและในระดับสากล.....	20

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 5 ปรับระบบการจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล.....	21
12	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาคณะให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเป็นอุทยานการเรียนรู้ทางด้านศึกษาศาสตร์ของประเทศ.....	22
13	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 7 ขยายและเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการศึกษาสู่การผลิต และพัฒนาบัณฑิต ด้านศึกษาศาสตร์ในระดับประเทศและในระดับสากล..	23
14	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 8 พัฒนาโรงเรียนสาธิตให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการทางการศึกษา ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและในระดับสากล.....	24
15	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 9 สร้าง โอกาส และช่องทางในการพัฒนาระบบการเงินและการคลังของคณะให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้.....	25
16	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 10 ปรับระบบบริหารของคณะให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัวสูง.....	27
17	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 11 พัฒนาสู่องค์กรอิเล็กทรอนิกส์ที่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเอื้อต่อการเรียนการสอน และการบริหาร และเป็นหน่วยงานอัจฉริยะของมหาวิทยาลัย.....	28
18	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 12 พัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้มีขีดความสามารถสูง สอดคล้องกับภารกิจและยุทธศาสตร์การพัฒนา.....	30
19	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 13 สร้างระบบการจัดการความรู้และองค์ความรู้ด้านศึกษาศาสตร์ของประเทศ.....	31
20	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 14 คิดค้น พัฒนาผลงานวิจัย/นวัตกรรมด้านการศึกษาที่สามารถสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ และเผยแพร่ตีพิมพ์ในสื่อที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศและในระดับสากล.....	32
21	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ 15 สร้างความโดดเด่นในด้านการรักษา ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้เป็นที่ประจักษ์แก่สังคม โลกบนพื้นฐานการเป็นแบบอย่างที่ดี และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน.....	33

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	ความเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue) ระหว่างเป้าประสงค์ (GOAL) กับกลยุทธ์ (Strategy) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	34
23	โครงการแบบย่อ (Project Brief).....	36
24	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งของสถานที่ปฏิบัติงาน สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	69
25	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการบริหารแผนยุทธศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน.....	74
26	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการบริหารแผนยุทธศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี ด้านการร่วมคิดตัดสินใจ.....	75
27	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการบริหารแผนยุทธศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี ด้านการร่วมปฏิบัติการหรือดำเนินการ.....	76
28	การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการมีส่วนร่วมของ บุคลากรในการบริหารแผนยุทธศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ	79
29	การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการมีส่วนร่วมของ บุคลากรในการบริหารแผนยุทธศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามตำแหน่ง.....	79
30	การทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการมีส่วนร่วมของ บุคลากรในการบริหารแผนยุทธศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	80
31	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วม ของบุคลากรในการบริหารแผนยุทธศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด.....	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
32 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการบริหารแผนยุทธศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา.....	82
33 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	105

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 โครงสร้างการบริหารงานคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	8

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University